

LÄÄKÄRIN SOSIAALINEN VASTUU
PHYSICIANS FOR SOCIAL RESPONSIBILITY

TOIMINTAKERTOMUS 2023

HYVÄKSYTTY KEVÄTKOKOUKSESSA 18. TOUKOKUUTA 2024

TOIMINTA 2023	2
Järjestön hallinto ja sääntömääräiset yhdistyksen kokoukset	2
Hallitus	2
Työvaliokunta	2
Jaostot	3
Toimisto	3
Taloudelliset tunnusluvut	3
Varainhankinta	3
Laadukkaiden terveyspalveluiden kehittäminen ja terveyserojen kaventaminen kestävästi ja pysyvästi.	4
Ihmisen ja ekosysteemien terveyttä edistävien ja turvallisten elinympäristöjen rakentaminen.	5
Kestävän ja hyvinvoivan tulevaisuuden vision ja toivon ylläpitäminen.	7
Lääkäreiden, hammas- ja eläinlääkäreiden sekä opiskelijoiden ensisijaiseksi vaikuttamisen ja vapaaehtoistyön kanavaksi kasvaminen.	7
.Liitteet	9
1. Kehitysyhteistyöhankkeet, tulokset vuonna 2023	9
Hygieniataitojen ja laboratoriorakenteiden vahvistaminen äitien ja vastasyntyneiden terveyden parantamiseksi Beninissä	9
Nuorten seksuaalioikeuksien edistäminen Intiassa	9
Vammaisten naisten ja tyttöjen seksuaalioikeuksien edistäminen Keniassa	10
Ihmisoikeusperustainen yhteisöllisen mielenterveyshoidon vahvistaminen Somalimaassa 2023-2026	10
Alueellisten mielenterveyspalveluiden mallin vahvistaminen ja laajentaminen Nepalissa	11
Kuulo- ja näkövammaisten lasten terveyden ja koulunkäynnin edistäminen Nepalissa	12
Somalian tuberkuloosiohjelma	12
2. Paperittomien terveys (PapeTe) -hanke, tulokset vuonna 2023	13
3. Jäsenyydet ja edustukset 2023	14
4. Hallitus toimintavuonna 2023	14
5. Global Clinicin talousryhmä 2023	14
6. Kehitysyhteistyöhankkeiden hanketyöryhmät 2023	15

Kansikuvassa Swadiksa Nepalista opettelee viittomia.

TOIMINTA 2023

Järjestön hallinto ja sääntömääräiset yhdistyksen kokoukset

LSV:n sääntömääräiset kokoukset järjestettiin hybridimuotoisina, kevätkokous 8. toukokuuta ja syyskokous 18. marraskuuta 2023. Syyskokousta edelsi Somalian Tuberkuloosiohjelman *Tuberculosis surveillance and treatment in fragile contexts*-seminaari Lastensairaalan tiloissa Helsingissä.

Vuoden 2023 lopussa LSV:n jäsenmäärä oli 1056. Vuodelle 2023 asetetusta tavoitteesta 1180 jäsentä jäätiin selvästi muiden prioriteettien vuoksi.

Hyvän hallinnon toimintatapojen kehittäminen jatkui vuoden 2023 aikana muun muassa selkeyttämällä vapaaehtoistyötä LSV:ssä rahoittajien edustajien ja LSV:n omien toimihenkilöiden osalta. LSV:ssä otettiin käyttöön turvallisemman tilan periaatteet. Työ organisaation eri toimijoiden roolien ja vastuiden selkeyttämiseksi jatkui vuonna 2023.

Vuoden 2023 alusta paperittomilla on oikeus välttämättömään hoitoon Suomessa, vuosikymmenen vaikuttamistyö on tuottanut tulosta. Vuodesta 2017 lähtien LSV on hallinnoinut Helsingin Global Clinicin toimintaa. Vuoden 2023 aikana käytyjen keskustelujen pohjalta ja klinikan vapaaehtoisten esityksestä, Global Clinicin työn hallinnointi siirtyy Psykologien sosiaalinen vastuu ry:lle 1.1.2024 alkaen.

Hallitus

Yhdistyksen hallitus kokoontui vuonna 2023 yhdeksän (9) kertaa sekä päätti asioista muutaman kerran s-postin välityksellä. Hallituksen puheenjohtajana jatkoi Line Kurki ja varapuheenjohtajana Immi Kormi. Hallituksen varsinaisia jäseniä olivat Anna Kärki, Hanna Rintala, Arto Heinonen (opiskelija), Ella Yli-Heikkilä, Miska Tiainen (opiskelija) ja Sara Minkkinen. Varajäseninä toimivat Heli Salmi ja Matti Parry.

Työvaliokunta

Järjestön hallitus nimitti vuoden ensimmäisessä kokouksessa työvaliokunnan. Siihen kuuluu järjestön puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, toimiston edustaja – käytännössä toiminnanjohtaja ja 1-3 muuta hallituksen jäsentä. Työvaliokunta toimii valmistelevana elimenä erityisesti taloutta ja henkilöstöä koskevissa asioissa. Vuonna 2023 työvaliokunnassa toimi Line Kurki, Immi Kormi, Anna Kärki ja Kaisa-Leena Juvonen.

Jaostot

Vuonna 2023 aktiivisia jaostoja oli kehitysyhteistyöjaosto, jonka vetäjinä toimivat Anna Kärki ja Matti Parry ja rauhanjaostoa veti Kati Juva. Toimintaa terveystaloustieteiden jaotuksessa koordinoi Heli Salmi ja Sara Minkkinen, ympäristöjaoston yhteyshenkilönä toimi Hanna Rintala. LSV:n tiedotteesta vastasi hallituksen puheenjohtaja Line Kurki ja opiskelijatoiminnasta Arto Heinonen.

Toimisto

Yhdistyksen toimisto jatkoi Globaalikeskuksessa, Siltasaarenkatu 4, Helsinki. Toimihenkilöiden työ jatkui hybridimallisena, painotus kuitenkin etätyössä. Keskimäärin tiimi on tavannut joka toinen viikko läsnäolokokouksessa toimistolla. Toimihenkilöille järjestettiin pienimuotoista virkistystoimintaa kaksi kertaa vuoden 2023 aikana.

Vuosi 2023 on rekrytointien ja henkilöstömuutosten vuosi. Toiminnanjohtajana jatkoi Kaisa-Leena Juvonen, joka hoiti myös Itä-Afrikan hankkeita maaliskuun alkuun asti. Johanna Rosnell jatkoi LSV:n talouspäällikön tehtävässä. Kehitysyhteistyöhankkeita Beninissä, Nepalissa ja Intiassa hoiti ohjelmapäällikkö Mari Laaksonen. Itä-Afrikan hankkeita 6. maaliskuuta lähtien koordinoi ohjelmapäällikkö Elina Tuusa.

Vuoden 2023 alussa Meri Korniloff palasi PapeTe-hankkeen asiantuntijan tehtävään ja hoiti sitä aina 24. maaliskuuta asti. Johanna Järveläinen toimi PapeTe-asiantuntijan tehtävässä 27.3 - 30.7., jonka jälkeen asiantuntijan tehtävää hoidettiin osa-aikaisesti ostopalveluna. Heidi Saarinen toimi järjestökoordinaattorina (60 %) ja osa-aikaisena (40 %) PapeTe-hankkeen koordinaattorina 24. helmikuuta asti. Marian Ismail hoiti PapeTe-hankkeen koordinaattorin tehtävää osa-aikaisesti 3. huhtikuuta alkaen. Paula Lounasheimo aloitti LSV:n järjestökoordinaattorina (60 %) 13. helmikuuta.

Taloudelliset tunnusluvut

Lääkärin sosiaalinen vastuu ry:n (LSV) liikevaihto vuonna 2023 oli 1 422 697 euroa. Liikevaihto laski edellisvuodesta 0,5 %. Kehitysyhteistyöohjelman osuus liikevaihdosta oli 75 % (1 061 052 euroa) ja kotimaisten hankkeiden (PapeTe ja Oikeusministeriön tukema rauhantien viestintähankke) osuus 10 % (136 764 euroa). Loppuosaa, 16 % (224 880 euroa) muodostuu LSV:n muusta kotimaan järjestötoiminnasta. Suurimman osuuden tästä kotimaan järjestötoiminnasta muodostaa Global Clinicin toiminta (6 371 euroa), jota LSV hallinnoi. LSV:n palkatun henkilöstön kulut Suomessa ovat yhteensä 326 677 euroa (23 %) kokonaiskuluista.

Varainhankinta

LSV:n varainhankinta vuonna 2023 tuotti yhteensä 124 574 euroa, josta jäsenmaksutuottojen osuus oli 55 885 euroa ja yksityisten lahjoitusten 68 689 euroa.

Työpäivä maailmalle -kampanjan varainkeruukirjeitä lähetettiin vuoden aikana kolme kappaletta: kesällä, syksyllä ja jouluna. Teemana oli "Terve mieli - globaali tavoite". Varat ohjataan

kehitysyhteistyöhön. Varoja kampanjalla kerättiin 24 965 euroa, taseesta tuloutettiin 40 050 euroa kattamaan kehitysyhteistyön omavastuuosuudet ja taseeseen 31.12.2023 jäi TPM-saldoa 34 960 euroa.

Vuonna 2023 kehitettiin yritysyritys yhteistyötä menestyksekkäästi samalla vaalien riippumattomuutta lääkäreiden itsenäisyyttä vaarantavista kaupallisista tahoista.

Tammikuussa 2023 OmaKapua Kenia matka toteutui ja yhdeksän vapaaehtoista kapusi kohti Mount Kenyaa tutustuttuaan LSV:n kumppanin Women Challenge to Challengeen työhön Nairobissa.

Maaliskuussa starttasi OmaKapua Nepal keräys. Mukaan lähti neljätoista kapuajaa. Vuoden aikana heille järjestettiin kaksi tapaamista, jossa tutustuttiin LSV:een, Nepalin kumppaniin ja hankkeeseen sekä itse matkakohteeseen. Matka Nepaliin toteutui keväällä 2024.

Laadukkaiden terveystalvaeluiden kehittäminen ja terveyserojen kaventaminen kestävästi ja pysyvästi.

Nostamme esille keskeisiä puutteita terveystalvaelujen saatavuudessa, tarkoituksenmukaisuudessa ja kestävyudessa sekä kehitämme näiden ratkaisemiseksi malleja, jotka ovat pysyvästi integroitavissa yhteiskunnan järjestelmiin kotimaassa ja ohjelmamaissamme.

Vuonna 2023 LSV:n kehitysyhteistyö jatkui hankemuotoisena: toteutimme seitsemää hanketta viidessä eri maassa. Vuonna 2023 alusta jatkoimme ulkoministeriön jatkorahoituksen saaneita hankkeita: Beninin laboratoriohanke, Somalian tuberkuloosiohjelma sekä Somalimaan mielenterveyshanke. Uutena hankkeena vuonna 2023 alkoi nelivuotinen mielenterveyshanke Nepalissa, jolle ulkoministeriö myönsi rahoituksen neljäksi vuodeksi. Keniassa ja Intiassa jatkuivat seksuaali ja- lisääntymisterveyshanket ja Nepalissa Tarkemmat kuvaukset hankkeiden toiminnasta vuonna 2023 liitteessä 1.

Hankkeita toteutettiin kahdeksan (8) paikallisen kumppanin, Somalimaassa myös suoraan terveys- ja kehitysministeriön kanssa. Tarjosimme koulutusta, rakennamme yhteyksiä terveydenhuollon eri toimijoiden välille ja kehitimme tutkimustyötä. LSV:n kehitysyhteistyötä vuonna 2023 rahoitti Suomen ulkoministeriö, Global Fund sekä Nummelan parantolan säätiö.

PapeTe -hankkeen (kts terveystalvaeluikkajaoston hankkeet) kautta LSV ry on mukana kouluttamassa terveydenhuollon ammattilaisia paperittomien potilaiden hoidon järjestämisessä Suomessa ja tukemassa paperittomille tarkoitettua terveydenhuoltoa Global Clinicillä. Vuoden 2023 alusta astui voimaan laki paperittomien pääsystä välttämättömään hoitoon, tärkeänä tavoitteena oli edelleen varmistaa, että aiemmat päätökset paperittomien hoidosta suurissa kunnissa siirtyisivät mahdollisimman luotettavasti myös hyvinvointialueiden toimintaan. LSV:n toiminnalla tavoitettiin 293 paperitonta asiakasta ja 950 terveydenhuollon ammattilaista muun muassa neuvontapuhelimen ja koulutustilaisuuksien kautta, joita järjestettiin 11 vuoden 2023 aikana. PapeTe-hankkeen edustajat tapasivat kansanedustajia ja eduskunnan ihmisoikeusverkostoa ja keskusteltiin paperittomien asemasta Suomessa ja pohjoismaissa.

Terveyden- ja sosiaalihuollon ammattilaisille järjestettiin seminaari paperittomuudesta Suomessa 3. lokakuuta. LSV on osana Punaisen Ristin koordinoimaa kansallista paperittomat verkoston ohjausryhmää.

LSV teki yhteistyötä THL:n ImmuHubs-tutkimushankkeen kanssa fasilitoimalla haastatteluja.

Kestävään lääkepolitiikkaan panostettiin osallistumalla kansainvälisen Health Action International (HAI) -verkoston toimintaan, LSV:n yhteyshenkilönä toimi Arto Heinonen. Jatkoimme yhteistyötä ja jäsenyyttä Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants (PICUM) kanssa. Suomessa LSV osallistui paperittomien terveyttä koskevaan työryhmätyöskentelyyn, edustajina PapeTe hankkeen työntekijät, ja seksuaalioikeusverkoston toimintaan, jossa edustajana vuoden 2023 loppuun toimi Kiia Lipponen.

Ihmisen ja ekosysteemien terveyttä edistävien ja turvallisten elinympäristöjen rakentaminen.

Edistämme demokratiaa, maailmanrauhaa, yhteiskuntarauhaa, syrjimättömyyttä, väkivallan ja konfliktien ehkäisyä, ydinaseettomuutta ja etsimme ratkaisuja ympäristökriisiin. Osallistumme yhteiskunnan ekologiseen jälleenrakennukseen eli siirtymään kohti kokonaisvaltaisesti kestävää, luonnon monimuotoisuutta ylläpitävää ja kiertotalouteen perustuvaa elämäntapaa.

Lääkärin sosiaalisen vastuun vaikuttamistyön kärkenä rauhantyössä on ollut lääketieteellisen asiantuntemuksen korostaminen sodan ja rauhan kysymyksissä ja ydinaseiden vastaisessa työssä. ”War is not healthy for children and other living things”. LSV on pyrkinyt lisäämään päättäjien, lääkäreiden ja lääketieteen opiskelijoiden sekä suuren yleisön tietoisuutta sodan ja rauhan kysymyksistä ja erityisesti ydinaseiden vaaroista.

Lääkäripäivillä 2023 LSV järjesti yhdessä Lääkäriliiton kanssa session Terveys tulilinjalla. Teemoina Lääkärinä sodassa (Sari Silventoinen), Mitä sodassa ei saa tehdä (Jani Leino), Lapset sodan keskellä (Andre Sourander ja Olga Osokina), The impacts of war on health (Barry S Lewy), Humanitarian impacts of nuclear war (Ira Helfand), paneeli Preventing wars. Osa luennoitsijoista oli etänä. Paikalla oli joitakin kymmeniä kuulijoita, mutta sessio kuului Lääkäripäivien jälkitalennesessioihin, joten se oli mahdollista katsella myöhemminkin. Katsojamäärät eivät ole tiedossa. Ukrainalaisen Olga Osokinan haastattelu ilmestyi Lääkärilehdessä.

Rauhanryhmän vetäjä on ollut keskustelemassa ydinaseista Huomenta Suomi -televisio-ohjelmassa ja kirjoittanut kaksi ydinaseita käsittelevää yleisönosastojuttua Helsingin Sanomiin.

Ydinaseiden vastaista toimintaa Suomessa tehdään pääosin yhteistyössä Suomen ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons) -verkoston kanssa. ICAN Finland verkosto järjesti 2023 neljä neljä NuclearCafe -tilaisuutta. Teemoina olivat ydintalvi, Suomen asemoituminen ydinaseisiin Naton jäsenenä, Oppenheimer-elokuva sekä ydinasekieltosopimus. Osa NuclearCafe -tilaisuuksista myös striimattiin. Näiden tilaisuuksien kautta on levitetty monipuolista tietoa ydinaseista ja ydinaseriisunnasta. Lisäksi tilaisuudet ovat tukeneet rauhanliikkeen sisäistä verkostoitumista ja luoneet mahdollisuuden uusille aktiiveille kansalaistoimintaan rauhan kysymyksissä.

Sosiaalifoorumilla 2.-3.9. oli useita tilaisuuksia (miten ydinsota estetään; Does peace have a change) liittyen ydinaseisiin, joissa LSV:n Kati Juva oli puhumassa. Lisäksi osallistuttiin useisiin sekä kotimaisiin, pohjoismaisiin että Euroopan alueen webinaareihin ydinaseista.

Vuoden aikana ulkoministeriön asevalvontayksikköä tavattiin kertaalleen yhdessä muiden rauhanjärjestöjen kanssa. Tapaamisessa kuultiin Suomen ulkopoliittisia linjauksia ja tämän hetken suhtautumista ydinasekieltosopimukseen. Rauhanjärjestöt esittivät oman näkemyksensä. Eduskunnan ulkoasianvaliokunnan puheenjohtajalle Kimmo Kiljuselle (ja valiokunnan muille jäsenille) toimitettiin rauhanjärjestöjen näkemyksiä Suomen ja Naton ydinasepolitiikasta. Lisäksi vuoden aikana on tavattu useita päättäjiä, mm. vihreiden ja keskustapuolueen eduskuntaryhmästä. LSV:n rooli on ollut tuoda lääketieteellistä näkemystä ja asiantuntemusta tapaamisiin.

LSV on yhdessä neljän muun rauhanjärjestön kanssa asettanut Suomen Ydinase seurantaryhmän, johon kuuluu rauhantutkijoita, maanpuolustuskorkeakoulun ja Suomen sotatieteellisen seuran ihmisiä sekä kokeneita poliitikkoja. Ryhmä julkaisi vuonna 2023 kaksi raporttia, Nato Suomi ja ydinaseet sekä Suomi ja ydinasepolitiikan haasteet.

IPPNW:n Euroopan aluekokoukseen tammikuussa Hampurissa osallistui yksi LSV:n edustaja (Juva) ja IPPNW:n maailmankongressiin huhtikuussa Mombasassa kolme suomalaista (Juva sekä Vappu ja Ilkka Taipale). Kati Juva valittiin järjestön yhdeksi rinnakkaispresidentiksi (co-president). Juva osallistui IPPNW:n edustajana kesäkuussa Vatikaanissa järjestettyyn World Meeting of Human Fraternity -kokoukseen, jonne oli kutsuttu Nobelin rauhanpalkinnon saaneita. IPPNW sai tämän 1985. Kati Juva osallistui myös Ydinase Kieltosopimuksen osapuolten kokoukseen marraskuussa New Yorkissa kansalaisyhteiskunnan edustajana IPPNW:n delegaatioissa.

LSV julkaisi loppuvuodesta esitteen ydinaseiden humanitaarisista vaikutuksista oikeusministeriön avustuksen turvin. Tätä levitetään jatkossa päättäjille ja erilaisissa kansalaisyhteiskunnan tilaisuuksissa kuten Lääkärpäivillä, Maailma kylässä -festivaaleilla ja Sosiaalifoorumissa.

LSV:n vapaaehtoisten aloitteesta ja toimiston tuella kirjoitettiin vetoamus tulitauon saamiseksi Gazaan. Vetoamuksen allekirjoitti 728 suomalaista lääkäriä ja lääketieteenopiskelijaa. Muun muassa Lääkärilehti uutisoi vetoamuksesta verkkosivuillaan ja Lääkäriliitto sosiaalisen median kanavissaan. Vetoamusta koskevia sosiaalisen median postauksia LSV:n kanavilla tavoitettiin lähes 10 000 ihmistä. Vetoamus luovutettiin tammikuussa 2024 ulkoministerin kabinetille.

LSV jatkoi vaikuttamistyötä ekososiaalisen kestävyuden ja ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjunnan puolesta valtakunnanpolitiikassa, hyvinvointialueilla ja kunnissa. LSV:n vapaaehtoiset kirjoittivat aihepiiristä kolme (3) kannanottoa ja/tai mielipidekirjoitusta, eduskuntavaaleihin liittyvän julkilausuman ja järjestivät kaksi tapaamista Euroopan parlamentin jäsenen Sirpa Pietikäisen kanssa sekä yhden tapaamisen ympäristöministeri Kai Mykkäsen erityisavustajan kanssa. Yhteistyötä Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Pohjoismaisten ilmasto- ja ympäristöasioissa aktiivisten vapaaehtoisten lääkäreiden kanssa pohjustettiin. Yhteistyö kestäviä elämäntapoja edistävän Elämänjalotus-projektin kanssa aloitettiin.

PapeTe -hanke edustaa LSV:ta kunniaan liittyvän väkivallan vastaisessa verkostossa, jota koordinoi ihmisoikeusliitto. Verkoston tavoitteena on edistää KLV:n asiantuntijuutta ja tunnistamista Suomessa. Verkostossa on edustajia mm. poliisista, THL:ltä, lapsiasiavaltuutetun toimistolta, järjestöistä sekä aiheen parissa työskenteleviä tutkijoita.

Kestävän ja hyvinvoivan tulevaisuuden vision ja toivon ylläpitäminen.

Vahvistamme yhteistyökumppaneidemme ja vapaaehtoistemme osaamista ja vaikuttamiskapasiteettia, toimimme osallistavin keinoin ja jaamme näyttöön perustuvaa tietoa toimenpiteiden vaikuttavuudesta.

Kehitysyhteistyöhankkeiden vapaaehtoiset työskentelivät yhdessä kahdeksan paikallisen yhteistyökumppanin kanssa vastavuoroisesti oppien. Kumppaneilla ja sidosryhmillä on lisääntynyt kyky suunnitella ja toteuttaa korkealaatuisia ihmisoikeusperustaisia ohjelmia. Kehitysyhteistyön vapaaehtoisista kaksi (2) osallistui yhteensä viiteen (5) eri Fingon järjestämään kehitysyhteistyön suunnitteluun ja toimeenpanoon liittyvään koulutukseen. Lokakuussa LSV ja Vammaiskumppanuus järjestivät vammaisinkluusion johdanto koulutuksen, johon osallistui 10 hankevapaaehtoista.

Ilmastolääkärit- verkosto jatkoi aktiivisesti kansainvälisten tutkimustulosten ja artikkeleiden jakamista verkoston sisällä. Ilmastolääkäreitä oli mukana Duodecim-lehden Planetaarinen terveys -teemanumeroa kirjoittamassa.

LSV jatkoi Fingon jäsenenä. LSV:n edustajana Lääkäriliiton Kansainvälisen terveyden neuvottelukunnassa jatkoi Matti Parry. Kansainvälisen terveyden neuvottelukunnan tehtävänä on edistää terveysalan kehitysyhteistyötä, alan koulutuksen järjestämistä lääkäreille ja lääkärien hakeutumista kansainvälisiin terveysalan tehtäviin. Se toimii myös liittojen asiantuntijaryhmänä kansainväliseen terveyteen ja terveydenhuollon kestävyteen liittyvissä kysymyksissä.

LSV esitti puheohjelmaa Helsingissä toukokuussa 2023 järjestetyille Maailma Kylässä festivaaleille, ohjelmaa ei kuitenkaan hyväksytty. LSV ei osallistunut festivaaleille näytteilleasettajana.

Lääkäreiden, hammas- ja eläinlääkäreiden sekä opiskelijoiden ensisijaiseksi vaikuttamisen ja vapaaehtoistyön kanavaksi kasvaminen.

Olemme tunnettu ja arvostettu asiantuntijoiden oma järjestö, jota on helppo lähestyä myös uusien toimintaideoiden kanssa.

LSV:n terveydenhuollon asiantuntemus perustuu vapaaehtoisten laaja-alaiseen osaamiseen lääketieteen ja terveydenhuollon aloilla. Tuemme vapaaehtoisia aktiivisina kansalaisyhteiskunnan toimijoina. Vuonna 2023 LSV:ssä toimi noin 120 aktiivista vapaaehtoista neljässä jaostossa. Sähköpostilistat ovat jaostojen ensisijaisia yhteydenpidon välineitä. Toukokuussa 2023 toteutettiin verkkopohjainen kysely vapaaehtoisille, heidän näkemysten ja palautteen keräämiseksi järjestön kehittämistyön pohjaksi.

Kehitysyhteistyöjaoston toiminnassa oli vuoden 2023 aikana 43 aktiivista vapaaehtoista hankeryhmissä ja noin 130 vapaaehtoista jaoston sähköpostilistalla. Kehitysyhteistyön vapaaehtoiset tekivät yli 3100 tuntia vapaaehtoistyötä vuonna 2023. Jaostolla oli vuonna 2023 kaksi puheenjohtajaa. Jaosto kokoontui säännöllisesti viisi kertaa hybridimallilla ja jaoston sisäistä toimintaa kehitettiin mm. suunnitteleamalla vapaaehtoistyön seurantaa ja sisäistä koulutusta. Lisäksi jaosto kokoontui kolme kertaa valmistautuakseen hankehakuun vuonna 2024. Vapaaehtoisille järjestettiin yksi vapaamuotoinen virkistystilaisuus. Työpäivä maailmalle -varainhankintakampanjan teemana oli mielenterveys (Terve mieli- globaali tavoite) ja mielenterveys hankkeet Nepalista ja Somaliasta tuottivat kampanjaan materiaalia ja sisältöä.

Kehitysyhteistyöpainotteinen uusien iltajärjestöjen helmikuussa, tilaisuudessa oli 13 henkilöä, joista osa jatkoi aktiivisina vapaaehtoisina.

Rauhanjaoston on toiminut aiempaa aktiivisemmin ja uusia ihmisiä on tullut mukaan pääosin LSV:n somekanavien ja ICAN Finlandin aktiviteettien kautta. Myös monet aiemmat vapaaehtoiset ovat aktivoituneet. Rauhanjaosto kokoontui vuonna 2023 kolme (3) kertaa ja piti yhteyttä sähköpostitse (postituslistalla 23 henkilöä). Enimmäkseen keskusteltiin Ukrainan sodasta, jonkin verran myös ydinaseriisunnasta ja IPPNW-asioista.

Terveyspolitiikkajaosto kommunikoi pääasiallisesti s-postilistan kautta, jolla oli 26 tilaaja vuonna 2023. Paperittomien terveys -hankkeessa toimii noin 25 aktiivista vapaaehtoista, joista suurin osa on myös Global Clinicin vapaaehtoisia. Vapaaehtoisia lääkäreitä on mukana myös jaoston muussa vaikuttamistoiminnassa.

Vuonna 2023 **ympäristöjaosto** jatkoi toimintaa läheisessä yhteistyössä Ilmastolääkäreiden kanssa. LSV:n ympäristöjaoston s-postilistalla on 47 henkilöä. Ilmastolääkärit Facebook ryhmän jatkoi kasvuaan vuoden 2023 reilulla 30 hengellä, ryhmässä on 624 jäsentä.

Vuonna 2023 ympäristöjaosto toimi pienemmissä temaattisissa työryhmissä. Vuonna 2022 päätettiin, että jaoston kokouksia kutsutaan koolle tarpeen mukaan sekä kannustettiin edelleen kaikkia toimimaan oma-aloitteisesti: vuonna 2023 tapaamisia oli arviolta yhteensä kaksi, ja osallistujia yleensä noin 10/tapahtuma. Oma-aloitteista toimintaa toteuttavia ryhmiä ei varsinaisesti syntynyt.

Tiedotus ja viestintä jatkui läpileikkaavana toimintana kaikissa jaostoissa. LSV:n eri jaostojen vapaaehtoisilla on tärkeä rooli myös viestinnässä. Kenian ja Nepalin hankeryhmissä toimi viestinnästä kiinnostuneita vapaaehtoisia, jotka toimivat yhdyshenkilöinä toimistolle ja koordinoi viestintä- ja varainhankintamateriaalin tarpeita- ja tuotantoa.

LSV-tiedote ilmestyi vuonna 2023 kahdesti ja sen tekoon osallistui noin 12 vapaaehtoista. Syksyn tiedotteen mukana lähetettiin myös Työpäivä maailmalle -varainkeruukirje. Tiedotteen taittajan vaihtuessa uudistettiin sen ilmettä. Sisällön osalta fokus siirtyi aiempaa vahvemmin järjestön toimintaan. Jokaisessa tiedotteessa pidettiin esillä kaikkia järjestön toiminta-alueita ja tiedotteita jaettiin esitteiden sijasta tilaisuuksissa.

LSV:n sähköistä uutiskirjettä koostaa toimisto. Vuonna 2023 uutiskirjeitä lähetettiin kaksi kappaletta. Uutiskirjelistalle liittyi Gaza-vetoomuksen johdosta paljon uusia tilaajia. Avausprosentit ovat LSV:n uutiskirjeillä suuremmat kuin verrokeilla non-profit-uutiskirjeillä.

Sosiaalisen median postauksia tehtiin yhteensä 286 kpl. Sosiaalisen median kattavuus oli alempi kuin vuonna 2022, mutta vuorovaikutus ja seuraajat silti lisääntyivät. Alempaa kattavuutta voi selittää vähäisempi maksullinen mainonta sekä pienemmät henkilöresurssit. Toisaalta Gaza-vetoomus keräsi valtavasti huomiota. Somepostauksia tehtiin kaikilta LSV:n toiminta-alueilta.

Vuonna 2023 LSV tuki **opiskelijatoimintaa** taloudellisesti FIMSIC:n toimintaa MedTalks tilaisuudessa maaliskuussa ja tarjosi tilaisuuteen myös puhujia.

LSV osallistui tammikuussa 2023 Lääkäripäiville tavoitteena järjestön tunnetuksi tekeminen ja jäsenhankinta. Lääkäripäivien aikana oli useita kymmeniä mielenkiintoisia kohtaamisia ja keskusteluja ja saimme uusia jäseniä ja kiinnostuneita vapaaehtoisia.

Liitteet

1. Kehitysyhteistyöhankkeet, tulokset vuonna 2023

Hygieniataitojen ja laboratoriorakenteiden vahvistaminen äitien ja vastasyntyneiden terveyden parantamiseksi Beninissä

MFA of Finland granted funding for the project for two years (2023-2024). The project is implemented by two local partners: URMAPHA (Unite de Recherche en Microbiologie Appliquee et Pharmacologie des substances naturelles) Microbiology laboratory in Abomey-Calavi University and local NGO CeRADIS, Center for reflections and Actions for integral Development and Solidarity. The total project budget for 2023 was 116 440 eur, of which local budget was 70 267 eur.

Baseline surveys were performed in six hospitals to reveal knowledge gaps and unhygienic practices among the healthcare personnel (12 students as surveyors, 7 male, 5 female). We gained valuable insights into occurrence and potential reasons for maternal and neonatal infections, but also encountered major challenges in data collection. Documentation practices were found to be very poor in the hospital, recorded patient data being incomplete or inconsistent. Despite the shortcomings, we gained valuable data on maternal and neonatal infections in Benin and hand hygiene practices of healthcare professionals and knowledge level of CHWs. The analyses are being continued with a statistician, who is collecting supporting information to fill in some of the gaps in the data. During the stakeholder meeting to define the training needs, the tentative results of the baseline surveys, experience of the participants and CHW focus group results were utilized to prepare an outline for a training program for CHWs in 2024. Five expert trainers (1 male, 4 females) and 20 technicians (11 males, 9 females) from 16 clinical laboratories were trained in various methods for diagnostics of maternal and neonatal infections. The skills developed included sample collection techniques, microbiological diagnostics, DNA-based testing and antibiotic susceptibility testing. The trained technicians can act as agents of change in the local laboratories to increase their diagnostical capacity, leading to better treatment decisions, hygienic practices and planning of meaningful interventions. Protocols for all tests were adjusted to the Beninese context and validated in the process. The improved diagnostic platform in the partner's (URMAPha) laboratory helped to develop the laboratory towards being a national reference laboratory of maternal and neonatal infections. This development is endorsed both by the University of Abomey-Calavi and the Ministry of Health.

Nuorten seksuaalioikeuksien edistäminen Intiassa

Year 2023 was the third year of project implementation. The local partner implementing the project is MAMTA-Health Institute for Mother and Child. The total project budget for 2023 was 154 468 eur, of which local budget was 96 688 eur.

Over three years, the project has gathered effective momentum in gathering strategic support to the process of change and in ensuring accountability. The project has worked at different levels to achieve the target outcomes through defined activities (raising awareness among youth and parents, strengthening peer leaders, interface events, sensitization of community gatekeepers and service providers, handholding & mentoring support to service providers, strengthening government services & platform, coordination with law enforcing agencies & public health service providers and facilitating for linkages). In 2023, to enhance and facilitate better linkages and referrals as well as adequate service delivery to the survivors, the project engaged with different stakeholders (local and district level) and collaborated with several influential key players in the

communities. The project was able to successfully link up with additional likeminded local NGO/CBOs who are direct service providers. Thematic content of group sessions with youth (15-24yo) and parents has matured (best practices and tools are now identified) and have been accepted in the beneficiary communities. There are less challenges at the field level implementation than previous years. Liaise with the local gate keepers have strengthened further which has led to more support to organize different events at the field which has led to more number of participation in the meetings, sessions and events. The partner organization is also capturing the results and learning through process documentation, cases studies and narrative reports. Rigorous monitoring of data through Management Information System is also ensured. The partner organization's knowledge and ability to implement disability-aware and sensitive content planning has increased due to training. Gender and SRHR being core issues of MAMTA's expertise, the organization has also evolved in the process of implementation of the project.

Vammaisten naisten ja tyttöjen seksuaalioikeuksien edistäminen Keniassa

Year 2022 was the third year of implementation. The project is implemented by Women Challenged to Challenge (WCC) and Andsea. The total project budget for 2023 was 159 011 eur, of which local budget was 92 122 eur.

in 2023, Andsea conducted capacity building for health workers and local administrators, held coordination meetings across three sub-counties: Mbita, Homa Bay Town, and Rachuonyo, organized training sessions for the staff of mobile clinics, held 2-day meetings for PWDs and their families in three sub-counties and improved PWD toilets at Homa Bay and Mbita hospitals. WCC conducted capacity strengthening for health service providers, coordinated the activities through reaching 50 DPOs from three counties, trained 90 mobile clinic coordinators and community health promoters, trained 93 religious leaders, village leaders, women's rights organizations, traditional birth attendants, and "nyumba kumi" house leaders and provided training to 280 women, including refugee women, and their families. WCC provided disability adjustable bed in Siaya and Baringo, and constructed disability toilets in Baringo.

Equipping hospitals with disability friendly toilets and adjustable beds has improved access to SRH services for women and girls with disabilities, and capacity building of health workers has improved their knowledge thus leading to better inclusion of women and girls with disabilities to health services Trainings among PWDs, families of PWDs, refugees and community members has improved awareness on SRHR of PWDs equipping them with skills to claim for the rights. The majority of participants stated that they had not only gained knowledge but also a better understanding of SRHR. The appointed leaders from the refugee community are charged with acting as ambassadors in their communities, informing their members about this information. Knowledge of SRHR has improved in local communities and families as a result of knowledge generation and coordinated and integrated advocacy with partners and health care workers. There is increased awareness of SRHR of PWD among community leaders (incl. refugee community leaders) and communities.

Ihmisoikeusperustainen yhteisöllisen mielenterveyshoidon vahvistaminen Somalimaassa 2023-2026

The project is continuation for MFA funded project (2019-2022), Year 2023 was the first year of implementation for the new funding cycle. The project is implemented by PSR's local partner GAVO, General Assistance and Volunteers Organization. The total project budget for 2023 was 132 038 eur, of which local budget was 74 490 eur.

The Psychosocial Center has continued the activities offering counseling, treatment and psycho education for 277 persons with mental health conditions including their families. The Psychosocial Center provides high-quality mental health services. Psycho-social center recruited a third social worker to support the outreach activities. In the second half of the 2023 Psychosocial center began the community outreach activities in two IDP camps, conducting these services two days a week in the communities. The target is to reach more women and girls in need of psychosocial services and to reach those who are most in need. There has been an increased amount of women searching for help. The Psycho-Social Center is in close operation with women's organizations and community leaders. GAVO in collaboration with PSR and Somaliland MOHD mental health department organized and implemented two days of human rights-based approach in a mental health capacity building workshop for 30 members from AYAHA-IDP women organizations of Hormuud and Damal in Hargeisa to help with the outreach activities.

Awareness raising events have been held and during 2023 the focus has been on women's mental health. Mental Health day activities have been arranged in cooperation with MOHD and local NGOs. Collaboration with MOHD and stakeholders was close and support to the implementation of Mental Health Policy was given. Local NGOs, religious and traditional leaders and health care personnel from MCHs were trained on Human-Rights Based Approach on Mental Health.

Alueellisten mielenterveyspalveluiden mallin vahvistaminen ja laajentaminen Nepalissa

Year 2023 was the first year of implementation for the project. The project is implemented by Transcultural Psychosocial Organization Nepal (TPO Nepal). The total project budget for 2023 was 108 574 eur, of which local budget was 63 115 eur.

The training of health professionals on mental health themes were started to build the capacity of the local communities. So far, 35 health workers and 147 female community health volunteers have been trained on 2-5 day courses. 9 health workers (all female) are trained as mental health counselors, which is 3 more than originally planned, as the local communities requested for a larger number to be trained. 60 teachers (24 F, 36 M) were trained on mental health issues to help with these problems among their students.

To increase the advocacy efforts by the local stakeholders and beneficiaries, 4 mental health committees and 4 service user groups have been established in the working municipalities of the project. These groups have been active, and already have contributed to planning budget allocations for mental health work and procurement of psychotropic drugs in the area.

To increase the mental health awareness in the area, several outreach activities were arranged e.g. during the World Suicide Prevention Day and 16 days of activism against gender-based violence. 3,197 citizens (1,894 F, 1,303 M) participated in the project's outreach activities.

The baseline study was carried out as planned, and it brought up several interesting findings: A high prevalence of mental health disorders in the area (up to 18-20% of people are affected by depression and anxiety) and large differences in suicidal ideation between different project areas.

Stigma against MH problems was prevalent. 72% of local people choose traditional healers as the first treatment option over established health care services. 53% of the households reported to have at least one family member working away from home as a migrant worker.

Local authorities were very receptive and welcoming towards the project. They participated actively in the workshops arranged during the first year, and showed commitment to the activities after the project's exit.

Kuulo- ja näkövammaisten lasten terveyden ja koulunkäynnin edistäminen Nepalissa

Year 2023 was the third year of implementation. The project in Nepal is implemented by B.P. Eye Foundation (BPEF). The total project budget for 2023 was 146 334 eur, of which local budget was 85 983 eur.

In 2023, a lot of work was done to raise awareness on eye and ear health and the rights of people with disabilities. Approximately 15800 people were reached through awareness raising campaigns. There was a lot of emphasis also on educating various actors relevant to the project. 30 government officials were educated and informed about the rights of people with disabilities and on eye and ear health. 116 Female community health volunteers, 50 student volunteers and 53 teachers were trained to screen children for hearing and visual disabilities and eye and ENT illnesses. 14 caregivers of children with disabilities were trained on relevant issues regarding their children's needs, and 10 facilitators, 10 caretakers of inclusive schools and 10 resource teachers were trained on inclusive education and meeting the special needs of children with sensory disabilities in the classroom. 5 resource schools were equipped accordingly in preparation of the school enrollment of the rehabilitated children. During 2023, there was a lot of work done also in improving the eye and ear health of children in the project areas. 4 Eye ENT Camps were had with 1824 medical interventions done and 748 from the local rehabilitation center CEERC. A huge milestone in the project was met with the completed rehabilitation of 14 children with disabilities. Another milestone was the initiation of optical services in CEERC enabling the providing of opticals on-site. Reaching these milestones paves the way to reach the project target outcomes in the final year of the project.

Somalian tuberkuloosiohjelma

Year 2023 was the final year of implementation for the Tuberculosis Programme. PSR Finland started TB work in Somalia 2006. The programme has been funded by the Ministry for Foreign Affairs of Finland and The Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria and with support of Nummela Sanatorium Medical Research Foundation. The total project budget for 2023 was 319 819 eur, of which local budget was 191 148 eur.

In year 2023 Finsoma Hargeisa clinic was moved to public premises in East Hargeisa and transformed into a public health centre providing specialised TB services run by World Vision Somalia. Finsoma Hargeisa clinic conducted a total of 1629 GeneXpert tests, surpassing the annual target of 1500. Within the catchment areas, 250 TB patients (31% females) were

diagnosed and treated for tuberculosis, with 111 of them identified as pulmonary infectious cases and 0.2% as drug resistant. Treatment success rate was remarkably over 90%.

Community and patient forum activities were carried out to support the establishment of the clinic in East Hargeisa. Three TB community awareness workshops, including training on vulnerable groups, were arranged with 84 participants including teachers, pharmacists, community elders and 10 traditional leaders. Three TB outreach activities were conducted in MCHs, IDP camps, and within prison facilities. Health messages were developed, aired on TV and posted on social media, and over 800 TB brochures were distributed, all focusing on spreading the word on the new TB premises in East Hargeisa.

A SLIPTA assessment (Stepwise Laboratory Improvement Process Towards Accreditation) was performed in the national TB referral laboratory (NTRL), which is now eligible to apply for accreditation. Laboratory technicians received training in LQMS. The NTRL conducted quarterly external quality assurance combined with supportive supervisory visits for more than 20 peripheral TB laboratories. Also a four day laboratory training for participants from 16 TB peripheral sites was organised.

The exit plan was implemented, culminating in the handover of TB facilities to World Vision (WV) and the Ministry of Health and Development/National TB Program (MOHD/NTP) by the end of 2023. This marked a pivotal transition enabling the sustained delivery of TB services beyond PSR's involvement. PSR Programme Manager visited Somaliland on three occasions and PSR Executive Director participated in the handover negotiations as well as in the staff appreciation ceremony in Hargeisa in the last quarter of the year.

2. Paperittomien terveys (PapeTe) -hanke, tulokset vuonna 2023

PapeTe-hanke kohtasi 293 paperitonta tai heidän läheistään puhelinneuvonnan matalan kynnyksen kohtaamisten ja ryhmäterveysneuvonnan kautta vuonna 2023. Kohtaamisten määrä paperittomien kanssa on vähentynyt viime vuosina. Syynä saattaa olla se, että paperittomat ohjautuvat etenkin Helsingin seudulla aiempaa paremmin palveluiden piiriin. Tarve paperittomien kohtaamiselle edelleen on, sillä paperittomat kohtaavat haasteita palveluihin hakeutuessaan.

Vapaaehtoiset (arviolta noin 25) ovat tarjonneet paperittomille ohjausta ja neuvontaa terveydenhuoltoon hakeutumisessa matalan kynnyksen kohtaamispisteillä ja puhelimitse. Lisäksi vapaaehtoiset ovat osallistuneet ryhmäterveystuokioiden suunnitteluun ja pitämiseen. Toiminnan koordinoimiseksi vapaaehtoisiin oltiin yhteydessä useita kanavia pitkin (puhelimitse, sähköpostitse, FB) ja heille järjestettiin kokouksia, koulutusta ja virkistystapahtuma.

Hanke tekee läheistä yhteistyötä muiden paperittomuustyötä tekevien toimijoiden kanssa. SPR:n paperittomuustyön suunnittelija osallistui LSV:n koordinoiman Pohjoismaisten klinikoiden vierailulle yhtenä puhujista marraskuussa. Pakolaisneuvonta antoi puheenvuoron LSV:n järjestämässä tapahtumassa. Lisäksi Pakolaisneuvonta osallistui keskusteluun paperittomuudesta pohjoismaisten vierailijoiden kanssa. Turun Valkonauhan kanssa osallistuimme yhdessä Norjassa järjestettyyn Pohjoismaiseen tapaamiseen, jossa kerroimme Suomessa olevien paperittomien

tilanteesta. Samassa tapaamisessa vapaaehtoinen piti puheenvuoron raskaana olevista paperittomista Suomessa.

Hankkeen kokonaiskulut vuonna 2023 oli 133 764 euroa. Hanketta rahoittaa Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus (STEA).

3. Jäsenyydet ja edustukset 2023

Suomalainen Lääkäriseura Duodecim
Fingo ry – Globaalin oikeudenmukaisuuden kattojärjestö
International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)
International campaign to abolish nuclear weapons (ICAN)
Health Action International (HAI)
Kansainvälisen terveydenhuollon erityispätevyystoimikunta
Seksuaalioikeusverkosto
Suomen Somalia-verkosto
International NGO Safety Organisation Somalia (INSO Somalia)
Lääkäriliiton Kansainvälisen terveyden neuvottelukunnassa (KATENE)
Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants, PICUM
Fingo ry:n edustaja STM:n koordinoimassa Globaali terveys -verkostossa

4. Hallitus toimintavuonna 2023

Line Kurki	puheenjohtaja
Immi Kormi	varapuheenjohtaja
Anna Kärki	jäsen
Ella Yli-Heikkilä	jäsen
Miska Tiainen	jäsen, opiskelija
Hanna Rintala	jäsen
Arto Heinonen	jäsen, opiskelija
Sara Minkkinen	jäsen
Heli Salmi	varajäsen
Matti Parry	varajäsen

5. Global Clinicin talousryhmä 2023

Kustaa Piha
Tarja Korpaeus-Hellsten
Laura Grönlund
LSV:n talouspäällikkö Johanna Rosnell
PapeTe-hankkeen asiantuntija Johanna Järveläinen

6. Kehitysyhteistyöhankkeiden hanketyöryhmät 2023

Somalian tuberkuloosihanke

Silja Mentula Line Kurki Kaisa Haukka
Matti Parry Anna Kärki

Somalian mielenterveyshanke

Kaija-Liisa Bruun Riikka Valjakka Tesfahune Haile Mariam
Katriina Franssila Najmo Amaal Anu-Liisa Moisio

Nuorten seksuaalioikeuksien edistäminen Intiassa

Heidi E. Saarinen Miira Angerpuro Janika Hiltunen
Jonne Peltoniemi Anne-Mari Ikonen-Hussain

Vammaisten naisten ja tyttöjen seksuaalioikeuksien edistäminen Keniassa

Taru Miller Milka Pietilä Kiia Lipponen Jenna Niemelä
Henri Ailio Anni Koskenniemi Oskari Hakanen Georgiana Forsang

Kuulo- ja näkövammaisten lasten terveyden ja koulunkäynnin edistäminen Nepalissa

Ella Yli-Heikkilä Susanne Saarinen Elisa Jokinen
Eevi Yli-Lassila Aila Kovari Merimaija Kasanen

Nepalin mielenterveyshanke

Juho Heliste Era Mikkonen Emma Törrönen
Heidi J. Saarinen Saara Eskola

Hygienia- ja laboratoriorakenteiden vahvistaminen äitien ja vastasyntyneiden terveyden parantamiseksi Beninissä

Kaisa Haukka Katri Jansson Riku Elovainio Trisha Punom
Susanne Saarinen Anna Wichmann Kaarlo Kervinen